

Wydział Inżynierii Lądowej
i Gospodarki Zasobami

Unikanie błędów przy rekultywacji wyrobisk po eksploatacji piasku i żwiru

W stronę bioróżnorodności

Wojciech **Naworyta**

Współczesna Geologia Samorządowa, 5 października 2023r.

WILiGZ

Rekultywacja – wczoraj, dziś, jutro

- **Jedynе co jest stałe to ciągła zmiana**
- Zmiana podejścia do rekultywacji
- Inne powody, inne cele, inne oczekiwania
- Inne obiekty (kamieniołomy, akweny)

WILiGZ

Antropocentryzm w rekultywacji

WILiGZ

Tereny pogórnice – problem czy potencjał?

- Brak okrywy roślinnej
- Brak gleby
- Brak substancji pokarmowych (jałowość)
- Zróżnicowane ukształtowanie
- Zróżnicowane warunki wodne
- Różna wystawa
- „Bałagan i chaos”
- Zakaz wstępu!

WILiGZ

Bałagan wartością, ubóstwo bogactwem

- „Bałagan” to zróżnicowanie siedlisk
- Siedliska jałowe (oligotroficzne) są inne niż otoczenie
- Siedliska ubogie – są rzadkie i wartościowe
- Wiele rzadkich i zagrożonych gatunków wymaga środowisk ubogich

Rekultywacja – wyzwanie na dziś

- Wspieranie bioróżnorodności wymaga celowych, zaplanowanych działań
- Wymaga przewartościowania, zmiany myślenia o rekultywacji
- Dotyczy to przedsiębiorcy, starosty, OUG i samorządów

DOBRCZE

- Urozmaicona linia brzegowa, wyspy
- Duże akweny zamiast małych stawików
- Rozległe strefy przejściowe
- Namuliska, płycizny
- Zastoiska wodne poza akwenem
- Korzenie i sterty kamieni

ŹŁE

Równanie powierzchni
Likwidowanie zastoisk wodnych
Likwidacja stromych skarp
Nawożenie materiału glebowego
Nawożenie
Nasadzenia
Plaża, parkingi, ścieżki
Stanowiska wędkarskie

Każda zmiana napotyka na opór

- Jak tolerować nieporządek (zastoiska wodne, strome skarpy)!
- Co na to OUG, wójt, starosta, społeczność, ALP
- Przecież tak się nie robi!

Bioróżnorodność – kolejny slogan?

- zrównoważony rozwój, zeroemisyjność, SLO, GOZ i inne

Co robimy źle

WILiGZ

Co robimy źle

WILiGZ

Udało się!

- Niechcący lub przez zaniechanie

- Tereny poeksploatacyjne **doskonałe** dla wspierania bioróżnorodności
- **Zmiany** i nowe trendy w rekultywacji – zwrot ku przyrodzie
- Odejście od **antropocentryzmu**
- Wspieranie bioróżnorodności wymaga **zmian**

- Nie każde wyrobisko musi być **kąpieliskiem**
- Nie każdy akwen musi należeć do **PZW**
- Oddajmy **przyrodzie** co się jej należy

Kontrasty

Kontrasty

WILiGZ

Kontrasty

WILiGZ

Kontrasty

